

однорідних повідомлень та пов'язаний із процесами вертикальної та горизонтальної європеїзації. Доведено, що основною причиною уніфікації контенту є інформаційна політика ЄС по відношенню до України. Характерним явищем для європейських засобів масової комунікації сьогодні є зародження спільної публічної сфери та домінування ліберальної моделі преси над іншими моделями [16, с. 2].

Протягом багатьох років німецька журналістика є синонімом якості, неупередженості і самобутності. Однак, на жаль, дослідники німецької преси визначають сучасний стан медіасистеми країни як кризовий через низку притаманних національним медіаринкам чинників, серед яких: конкуренція на ринку вільного часу читача, зменшення рекламних бюджетів, зміна формату якісних видань – перехід на таблоїд та витрати, які із цим пов'язані, висока вартість друкованої копії тощо. Окрім того, експерти зазначають, що поштовхом до занепаду галузі медіавиробництва Німеччини стали не лише зовнішні несприятливі обставини, а і внутрішні, зокрема, норми державної політики по відношенню до засобів масової інформації Німеччини та хибні управлінські стратегії медіавласників. [там само, с 3].

Стосовно електронних ЗМІ має сенс використовувати поняття «медіатекст», що поєднує в собі вербальні й невербальні елементи, оскільки відмінною рисою медіатексту в інтернет-ЗМІ вважається мультимедійність [15, с. 2].

На сучасному етапі медіа-лінгвістика остаточно сформувалася в самостійний науковий напрям зі своїми дисципліноутворюючими компонентами: методологією, теорією, внутрішньою структурою, термінологічним апаратом [16, с. 2].

Одиницею досліджень у медіа-лінгвістиці виступає медіатекст. Т.Г. Добросклонська вважає медіа-текст об'ємним багаторівневим явищем, в основі концепції якого лежить органічне поєднання одиниць вербального й медійного рядів [24, с.35].

Медійні тексти особливим чином макетуються, і перш за все звертає на себе увагу поліфункціональність рамкової композиції медійного тексту: багато з них бувають підтримані на рівні просторового кодування (текст може бути запропонований в графічній рамці, його кордони можуть бути марковані індексами розділу або рубрики, кольорова «підкладка», на якій розташовується матеріал, як фон, забезпечує актуалізацію представленої в тексті інформації); текст розбитий на сегменти, колонки, мікромодулі. Подібні презентативні маркери дозволяють диференціювати інформацію і створюють зручність для читання: забезпечують порційність подачі інформації, підтримують вибірковість читацького сприйняття, допомагають швидко повернутися до раніше прочитаного [2, с. 3].

Серед характерних особливостей медіатекстів дослідники виділяють такі:

- тексти в ЗМІ не обов'язково володіють завершеністю, оскільки повідомляють один і той же зміст, хоча і в різних комбінаціях і модальностях [55, с. 2];
- масово-комунікативні тексти існують як гіпер- або інтертексти, що перекликаються з іншими текстами, навіть якщо останні не цитуються [40, с. 1];
- постійне і безкінечне посилення текстів один на одного і постійне цитування робить їх лише «ланкою в передачі інформації» [21];
- обсяг і повнота інформації при створенні цих текстів збільшується не за рахунок фактологічної, документальної сторони висловлення, а за рахунок «гри» (у широкому сенсі слова) різних текстових структур усередині одного медіатексту, що створює труднощі для непідготовленого комуніканта при сприйнятті й засвоєнні інформації [2, с. 3].

Концепція медіатексту як об'ємного багаторівневого явища доповнюється стійкою системою параметрів, яка дозволяє дати гранично точний опис того чи іншого медіатексту з точки зору особливостей його

виробництва, каналу поширення та лінгво-форматних ознак. Названа система містить такі параметри, як:

- 1) Спосіб створення тексту (авторський - колегіальний)
- 2) Форма створення (усна - письмова)
- 3) Форма відтворення (усна - письмова)
- 4) Канал поширення (засіб масової інформації - носій: преса, радіо, телебачення, Інтернет)
- 5) Функціонально-жанровий тип тексту (новини, коментар, публіцистика, реклама)
- 6) Тематична домінанта або приналежність до того чи іншого стійкого медіатопіку [24, с. 40].

Сьогодні під медіатекстом розуміють конкретний результат медіавиробництва, медіа-продукт – повідомлення, що містить інформацію і викладене у будь-якому вигляді й жанрі медіа (газетна стаття, телепередача, відеокліп, рекламне повідомлення, фільм), адресований масовій аудиторії. Для створення медіатекстів використовується медійна мова – «комплекс засобів і прийомів виразності», в значній мірі визначає характер медіакультури – «сукупність матеріальних та інтелектуальних цінностей в галузі медіа» [40, с. 2].

2.3 Характеристика мовних засобів газетних жанрів

Мовні особливості газетних жанрів об'єднують риси, які роблять мову газети засобом масової комунікації: звернення до масового читача, орієнтація на різноманітні мовні вподобання, публіцистичність. Особливості жанру мають вплив на вибір лексики, синтаксичних конструкцій, виражальних засобів для заголовків [34, 169].

В. М. Богуславський виділив кілька типів «відтворюваних мовних одиниць» у газетній мові:

- повідомлення – найбільші мовні формули, що складаються з декількох речень з майже незмінною структурою;
- штампи-речення;
- різні за структурою словесні формули [34, 169].

За словами автора, «на зростання і структурну ускладненість відтворених відрізків газетної мови, які співвідносяться з певними газетними жанровими формами, впливає також позамовний фактор повторюваності деяких подій, частотність, з якою вони відбуваються» [8, с. 2].

Дослідження мовних засобів газети дає змогу робити висновки про чітке розмежування інформаційних та передових статей. Перші за характером використання мовних засобів близькі до науково-ділового стилю, виявляючи ознаки фактологічності, документальності в передаванні інформації. Другі ж мають виразно оцінний, яскраво публіцистичний характер і спрямовані передусім на емоційний вплив, певною мірою наближаючись більше до художнього мовлення [28, с. 2].

Аналіз мовних засобів газети дає змогу робити висновки про неоднорідність мови газети. У ній співіснують різні жанри:

- інформаційний: замітка; репортаж; інформаційна кореспонденція; інформаційний звіт; інформаційне інтерв'ю;
- аналітичний: аналітичний звіт; аналітична кореспонденція; аналітичне інтерв'ю; бесіда; коментарі; соціологічне резюме; моніторинг; рейтинг; рецензія; стаття; журналістське розслідування; огляд; огляд ЗМІ; прогноз тощо;
- художньо-публіцистичні: нарис; фейлетон; памфлет; пародія; сатиричний коментар; легенда; анкета та інші [34, 168].

У великій кількості статей автори поєднують інтелектуальне й емоційно-оцінне, тобто інформація подається з позицій суб'єктивного сприйняття, хоч і обмеженого прагненням не спотворювати реальну інформацію. Чергування елементів експресивного та стандартизованого планів, їх взаємоперехід мають привернути й підтримати увагу читача [28, с. 3].

В інформаційному тексті використовують переважно суспільно-політичну лексику, терміни, географічні назви, власні імена, назви посад, звань, номінації часу як обов'язкові компоненти називання подій, що відбуваються, наприклад: *Regierungsgegner, Politiker, Opposition, Präsident, Parlament* (86).

В рамках нашого дослідження, ми обрали німецькомовний газетний дискурс, в зв'язку з тим, що у європейській пресі з'явилася велика кількість резонансних статей, присвячених Україні. Ці повідомлення становлять єдиний газетний дискурс, завдяки якому в масовій свідомості європейців сформувався певний віртуальний образ про нашу державу.

Для того, щоб оцінити, який саме образ має Україна в німецькій пресі, ми дослідили 102 приклади з німецькомовних статей, які були дібрані з 3-х різних джерел: журналу *Der Spiegel*, газети *Die Zeit* та корпусу німецької мови *DWDS*.

Der Spiegel («Дзеркало») – один з провідних німецьких мультимедійних ЗМІ. Друкована версія – тижневик – виходить по суботах тиражем понад 700 тисяч примірників. Онлайн-видання, яке до 8 січня 2020 року мало назву *Spiegel Online*, було першим в світі виданням, що вийшло в Мережу (25 жовтня 1994 року) [31].

Через величезний вплив на формування громадської думки журнал часто називають провідним засобом масової інформації Німеччини [64].

Die Zeit (буквально «Час») – німецька щотижнева газета, яка виходить в Гамбурзі. Тут завжди можна знайти найважливіші політичні, економічні, соціальні, культурні новини тижня.

DWDS (*Das Wortauskunftssystem zur deutschen Sprache in Geschichte und Gegenwart*) – Корпус німецької мови. Цифровий словник, що містить тексти німецькою мовою [31].

Такі лінгвістичні корпуси – це збірки текстів, сформовані спеціально для емпіричних лінгвістичних досліджень. Створення емпіричної бази дослідження таким способом забезпечує мінімум витрат зусиль і часу на вибірку [27].

Під час вибірки матеріалу ми помітили, що більшість новин стосуються української політики. У Німецьких новинах йдеться про корупцію в Україні і

загалом не стабільний економічний розвиток. В одній статті журналу «Spiegel» Україну порівнюють із такими країнами як Лаос, Філіппіни та Єгипет.

«Die Ukraine befindet sich auf dem Niveau von Laos, den Philippinen und Ägypten (68).»

Також політичний стан є досить напруженим через війну на Донбасі, яка стоїть на дорозі розвитку держави.

«Für die Ukraine ist der Krieg im Donbass ein Hindernis auf dem Weg zu einer erfolgreichen Entwicklung (72).»

Водночас, німецька преса позитивно відгукується про сам український народ, висвітлюючи українців як борців за свободу.

«Das Land ist seit Jahren in der Krise: 2004 ging die Jugend auf die Straße, um alte, korrupte Politiker aus dem Amt zu fegen. 2014 gingen sie erneut auf die Straße, um die neuen, korrupten Politiker aus dem Amt zu jagen. Nun, 2019, steht ein neuer Versuch an, mit der Korruption endlich aufzuräumen (72).»

Криза в Україні триває досить довго, але незважаючи на це, студенти, молодь не бояться виходити на вулиці і скандувати за свої права, вимагати зняття корумпованих політиків з посад і, зрештою, покінчити з корупцією, що все таки демонструє позитивне ставлення іноземних ЗМІ стосовно прагнення українського народу до кращого життя.

Також, гарні відгуки здобувають деякі українські зірки естради, а зокрема гурт Mélovin, його називають символом свободи та індивідуалізму.

«Beim ESC war seine Show eine Fußnote, in der Ukraine ist Mélovin ein Star. Seine Fans feiern ihn als Symbol für Freiheit und Individualismus (80).»

Проаналізувавши дібрані газетні статті, ми розділили представлену в них інформацію на такі тематичні блоки: спорт, культура, природа, кримінал, економіка, війна, зовнішня політика, внутрішня політика. Найбільша кількість новин стосується саме внутрішньої політики України, у зв'язку з ситуацією в країні та виборами.

2.4 Оцінка образу України представлена в журналі «DER SPIEGEL»

Для початку розглянемо приклади, дібрані з журналу der Spiegel. Більшість новин припадає саме на політичну тематику, що стосується економіки, війни та внутрішньої політики України загалом.

Так як більшість новин було взято за 2019 рік, вони стосуються саме тематики президентських виборів.

«Irre nennen viele das, was gerade in der Ukraine passiert. Ein Schauspieler will Präsident werden, ein redlicher Präsident - einer, der mit dem Fahrrad statt der Limousine zur Arbeit fährt, sich nicht schmieren lässt und die Oligarchen bekämpft, die sich die Taschen vollmachen (72).»

Згідно з цією цитатою, всі вважали за помилку те, що на той час відбувалось в Україні. Європейським ЗМІ було дещо незвично чути, що актора, який не мав жодного відношення до політики було представлено президентом, який їздитиме на роботу не на лімузині, а на велосипеді і боротиметься з корупцією в Україні. У цьому тексті виражено негативну оцінку за допомогою сарказму, автор наголосив на тому, що президентом хоче стати саме актор і зазначає, що багато хто вважає це помилкою: *«Irre nennen viele das»*.

«Der Milliardär Ihor Kolomojskyj hat mitgeholfen, den bekanntesten TV-Kabarettisten der Ukraine zum Präsidenten zu machen (84).»

«Kolomojskyj hat Selenskyj mit seinem Fernsehsender gefördert, die beiden sind geschäftlich verbunden, Kolomojskyjs persönlicher Anwalt ist jetzt Stabschef des Präsidenten (84).»

Також німецькі автори не могли не помітити зв'язок між президентом Зеленським та олігархом Ігорем Коломойським, який сприяв просуванню актора на своєму телевізійному каналі та мав з ним спільний бізнес. У статті прямо вказано на те, що саме Ігор Коломойський допоміг Володимирі Зеленському стати президентом і не дарма його адвокат став головою адміністрації президента. Самого Зеленського називають *«TV-Kabarettist»*, що

вказує нам на негативну оцінку автора, адже він не вважає Зеленського політиком.

«Selenskyj wurde vor allem von den jungen Ukrainerinnen und Ukrainern gehyped (84).»

«Die Wahlen waren also vor allem ein Mittelfinger an die alten Politiker? (84)»

Наступними цитатами ексцентрично продемонстровано, що було досить очевидно те, що Зеленський, так звано «хайпував» саме серед молоді, якій набридли старі політики і яка прагнула чогось нового. Цей феномен надзвичайної популярності теперішнього президента серед молоді прирівнюють також до жесту «піднятого середнього пальця вгору», спрямованого на старих політиків, що насправді доволі чітко описує настрої українців на той період, які вже стомились від корупції, війни та несправедливості і виражають вимогу залишити їх у спокої. З цього можна зробити висновок, що українці голосували не «за» Володимира Олександровича, а «проти» усталених порядків. За допомогою слова «*gehyped*» виражено негативну оцінку щодо популярності Володимира Зеленського, адже слово «хайпувати» має негативний віддінок, адже з англійської слово «хайп» перекладається як обдурювання, або набридлива реклама. Іменник «*Mittelfinger*» також виражає негативну оцінку, адже цей жест слугує прямою образою.

«Seine Gegner haben ihn als Politclown verspottet. Doch der neue Präsident krepelt im Rekordtempo die Ukraine um. Der Machtwechsel kommt einer friedlichen Revolution nahe (96).»

Незважаючи на те, що опоненти Володимира Зеленського висміювали його як політичного клоуна, він з рекордною швидкістю посів лідируюче місце. Журнал «Шпігель» робить з цього висновки, що зміна влади наближається до мирної революції. Слово «*Politclown*» є негативно забарвленим, чим автор показує, що супротивники Зеленського не ставились до нього з повагою.

«Fasziniert sieht das Ausland derzeit zu, wie sich in diesen Tagen entscheidet, wer die Ukraine künftig führen wird. Es ist ein absurdes Spektakel, in dem auf der einen Seite ein zunehmend verzweifelter Amtsinhaber steht und auf der anderen Seite Selensky, ein TV-Comedian ohne politische Erfahrung, dessen wichtigste Qualifikation darin besteht, dass er in einer Fernsehserie einen fiktiven Präsidenten spielt (66).»

У наведеному вище абзаці висловлюється скептичне ставлення інших країн до виборів в Україні за допомогою виразу: *«ein absurdes Spektakel»*. Вибори порівнюють з абсурдним спектаклем, називаючи тогочасного президента України Петра Порошенка дедалі відчайдушнішим *«zunehmend verzweifelter Amtsinhaber»*, а Володимира Зеленського комедійним актором без політичного досвіду, чия найвизначніша кваліфікація це роль фіктивного президента в серіалі *«TV-Comedian ohne politische Erfahrung»*.

«Immerhin befinden sich die zwei auf einer Bühne. Anfangs war das noch anders, jeder stand auf seiner eigenen Bühne, die dort aufgebaut wurden, wo sonst die Tore bei den Fußballspielen sind. Sie ließen sich von ihren Anhängern bejubeln, die sich davor im Innenraum des Stadions versammelten, bewacht von Polizisten, die Lager der Politiker getrennt durch Extra-Zäune in der Mitte der Arena.

Dieser Spalt sagt einiges über die Stimmung im Land aus, in dem seit Wochen ein Wahlkampf um das höchste Amt der Ukraine ausgetragen wird, der zuletzt immer emotionaler, gar hysterisch wurde (66).»

Ця цитата демонструє розкол країни, який метафорично описує той факт, що обидва президенти під час дебатів стояли на двох різних сценах, які були розділені додатковими заборами: *«jeder stand auf seiner eigenen Bühne»*, що вказує на негативну оцінку ситуації. Цей розкол *«Dieser Spalt»* демонструє негативну оцінку настрою українців і цієї боротьби за владу, яка стала вже не просто емоційною, а навіть істеричною.

«Ukraine is traditionally divided into a western camp and an eastern camp when it comes to presidential elections (104).»

Також було знайдено англomовну статтю про вибори в Україні, у якій демонструється поділ українців на західний та східний табори, коли йдеться про вибори. На негативний відтінок нам вказує слово «*traditionally*», що наголошує на тому, що це розділення на дві частини існувало постійно.

«USA verkaufen Ukraine moderne Panzerabwehrwaffen. Der Verkauf sei im nationalen Interesse der USA und werde der Ukraine helfen, ihre «Souveränität und territoriale Unversehrtheit» zu verteidigen, hieß es in der Erklärung (108).»

«Die Zustimmung zu dem Waffenverkauf erfolgte nun knapp zwei Wochen nach dem Bekanntwerden der sogenannten Ukraineaffäre in Washington. Die Demokraten werfen dem republikanischen Präsidenten Trump vor, Selenskyj in dem Telefonat Ende Juli unter Druck gesetzt zu haben, um Ermittlungen zu erwirken, die seinem Rivalen Joe Biden schaden würden. Trump soll das Zurückhalten von Militärhilfen als Druckmittel eingesetzt haben (108).»

Стосовно зовнішньої політики головною новиною був договір між Володимиром Зеленським і Дональдом Трампом про продаж Україні сучасної зброї. Усе сталося після того, як стало відомо про так звану «українську справу». Демократи вважають, що американський президент погрожував Зеленському по телефону, що якщо Україна не почне розслідування з приводу Джо Байдена, то Трамп відмовить у воєнній допомозі. Це вказує на те, що для того, щоб Україна зберегла свій суверенітет, їй доведеться виконувати вимоги американського президента. Слова «*unter Druck gesetzt*», «*Druckmittel*» мають негативне забарвлення і показують, що те, що робить Трамп є натиском на Україну.

Також, можна помітити досить багато коментарів з приводу економічного стану України.

«Die Ukraine krankt nicht nur politisch, sondern auch wirtschaftlich (68).»

«Die Ukraine bleibt damit nach Moldau das zweitärmste Land Europas (77).»

Всі ці вислови демонструють настрої Європи з приводу позиції України в економічному світі. На жаль, це дійсно неможливо не помітити, що наша країна дійсно страждає не лише політично, але й на економічному рівні. Німці

позиціонують Україну як другу по бідності країну у Європі, на що вказує вираз *«nach Moldau das zweitärmste Land Europas»*, який надає негативну оцінку не лише економічному стану України, але і Молдови.

Це все є наслідками процвітаючої корупції у нашій державі, що звичайно, не може не хвилювати молодих активістів.

«Was junge Ukrainer am meisten stört: Die Seilschaften zwischen Politik und Wirtschaft lähmen den Fortschritt im Land. Und nach oben kommt nur, wer reich ist (89).»

Політика в Україні невід’ємна від бізнесу, що і зупиняє прогрес у країні. Для вираження цієї думки автор використовує лексику з негативним забарвленням, використовуючи *«lähmen»*, щоб показати наскільки негативно це впливає на економіку країни.

«Wie unattraktiv die Korruption und das Justizwesen die Ukraine für ausländische Investoren machen, zeigen auch die nackten Zahlen. Ein weiterer Grund für die niedrigen ausländischen Investitionen und die wirtschaftlichen Probleme der Ukraine ist natürlich auch der Krieg im Osten des Landes (68).»

Непривабливою для іноземних інвесторів роблять Україну система суду та корупція, на які вказують голі цифри. Також причиною цього є війна на сході. Слова, які характеризують Україну це: *«unattraktiv»*, *«Korruption»*, *«die wirtschaftlichen Probleme»* *«der Krieg»*. Кожне з цих слів має тіньове значення, тому показує нам негативну оцінку.

«Seit dem Ende der Sowjetunion sind die Ukrainer verarmt, die Wirtschaft ist 30 Jahre kaum nennenswert gewachsen. Die Revolution sollte das ändern – doch Schlüsselbereiche bleiben fest im Griff der Oligarchen (77).»

У статті зазначено, що з того часу як Україна стала незалежною, українці мають нижчий рівень життя і економіка за 30 років майже не змінилась. І хоча революція мала б призвести до якогось прогресу, влада все одно залишається в руках олігархів. Для надання оцінки, автор використовував такі вирази як *«verarmt»*, *«die Wirtschaft ist kaum nennenswert gewachsen»*, *«Schlüsselbereiche bleiben fest im Griff der Oligarchen»*. Також іменник *«Oligarchen»* показує

негативне значення, адже в країнах пострадянського простору цим словом називають людей, які керують ЗМІ та мають вплив на роботу державних органів на користь свого бізнесу, що негативно відбивається на економіці держави.

«So sind die großen Privatisierungsvorhaben der ukrainischen Regierung weitgehend gescheitert. Und Staatschef Poroschenko war gerade wieder in den Schlagzeilen, weil einer seiner Vertrauten in korrupte Waffengeschäfte verwickelt sein soll, abgewickelt ausgerechnet mit Russland (83).»

У вище наведеному абзаці автор коментує негативні результати революції, оскільки приватизаційні проекти українського уряду зазнали краху, а Петро Порошенко знову потрапляє в заголовки новин через те, що його довірену особу було звинувачено в участі у корупційних угодах, пов'язаних зі зброєю, в першу чергу із Росією. Негативну оцінку виражено за допомогою виразів: *«in korrupte Waffengeschäfte»*, *«Privatisierungsvorhaben sind weitgehend gescheitert»*.

Але автор цієї статті також наголошує і на позитивні зміни завдяки революції.

«Den durch den Krieg ausgelösten freien Fall der Volkswirtschaft haben Regierung und Zentralbank zügig stoppen können (83).»

«Sie haben auch das Bankensystem saniert, das marode und wegen seiner Verquickungen mit den mächtigen Oligarchen keine Hilfe war für den Aufbau einer gesunden Wirtschaftsstruktur (83).»

Автор позитивно відгукується про уряд і центральний банк, які змогли зупинити вільне падіння економіки, спричинене війною, та «вилікувати» банківську систему, яка страждала від олігархів. Позитивну оцінку виражено такими репліками: *«freien Fall der Volkswirtschaft haben Regierung und Zentralbank zügig stoppen können»*, *«Sie haben auch das Bankensystem saniert»*.

Також тут присутня лексика з негативним відтінком. Описуючи банкову

систему прикметником «*marode*», що показує наскільки поганим був її стан до революції.

«Auch die vor dem Maidan Jahr für Jahr horrenden Haushaltslöcher wurden weitgehend gestopft und die Gefahr eines Staatsbankrotts abgewendet (83).»

Автор вважає, що основна частина бюджетних «дір», які до Майдану ставали з кожним роком помітнішими, була ліквідована, що запобігло ризику національного банкрутства. Негативне забарвлення має словосполучення: «*horrende Haushaltslöcher*».

«Der Kurs der Währung Hrywna ist wieder stabil, aber nicht mehr fest an den Dollar gebunden, was früher für Turbulenzen gesorgt hatte (83).»

До того ж журналіст зазначив, що курс гривні знову стабілізувався, але більше не прив'язаний до долара, що раніше було причиною турбулентності. Позитивну оцінку в даному реченні має слово, характеризуюче курс гривні «*stabil*».

«Im Wirtschaftsministerium hat der junge Reformer Maxim Neffodow gegen alle Widerstände ein modernes Beschaffungssystem namens ProZorro eingeführt, das die Korruption zurückdrängen soll (83).»

Ще одним з позитивних наслідків автор вважає введення сучасної системи закупів ProZorro молодим реформатором Максимом Нефьодовим, яка є одним із засобів боротьби з корупцією. Позитивно описується сама система «*modernes Beschaffungssystem*», негативне значення має слово «*Korruption*».

«Präsident Petro Poroschenko hat in der Ukraine den Kriegszustand ausgerufen – und niemand weiß, was das genau bedeutet. Vor allem aber verstehen die Ukrainer nicht, warum das Kriegsrecht jetzt erst verhängt wird, obwohl der Krieg ja schon lange geht (95).»

У наведеній вище новині висловлено думку про те, що Петро Порошенко оголосив воєнний стан, але вже задовго після того, як війна розпочалась, що виражає подив автора і показує його негативне ставлення до цієї події, використовуючи вираз «*niemand weiß, was das genau bedeutet*».

«Die ukrainischen Behörden haben in einem Hafen am Schwarzen Meer einen russischen Tanker festgehalten. Der Fall geht zurück auf eine gewaltsame Konfrontation im vergangenen November. Damals beschossen russische Spezialkräfte ukrainische Marineschiffe in der Straße von Kertsch vor der von Russland annektierten Halbinsel Krim (112).»

У вислові про конфронтації між Росією та Україною на Чорному морі, автор статті називає Крим анексованим, що виражає ставлення німців до цієї ситуації. А саме, що Німеччина вважає приєднання Криму до території Росії примусовим. Негативне значення мають такі словосполучення: *«gewaltsame Konfrontation»*, *«der von Russland annektierten Halbinsel Krim»*.

«In der Ukraine muss bald in allen öffentlichen Einrichtungen Ukrainisch gesprochen werden. Verstöße werden als Straftat geahndet (96).»

«Das Parlament verabschiedete das Gesetz nur wenige Tage nach der Wahl von Wolodymyr Selensky zum neuen Präsidenten der Ukraine. Der Politikneuling spricht überwiegend auf Russisch und will die Spannungen mit Moskau abbauen (96).»

У прикладах автор коментує введення в Україні закону про те, що в усіх державних установах всі будуть зобов'язані розмовляти українською мовою, а порушення матиме кримінальний характер. Неможливо не помітити, що закон ввели через три дні після того, як Володимира Зеленського, який розмовляє переважно російською мовою, обрали президентом. Автор називає президента *«Der Politikneuling»*, що демонструє переважно нейтральну оцінку.

«Bei einem Marsch zum «Tag der Verteidigung der Ukraine» sind Tausende Nationalisten und Rechtsradikale durch Kiew gezogen. Vor Beginn der Demonstration hatten mehrere Menschen versucht, ein Denkmal aus Sowjetzeiten zu zerstören (96).»

В абзаці продемонстровано, що тисячі націоналістів вийшли на марш «День оборони України», який проходив у Києві. Перед цим «праві» українці показали свої дещо радикальні настрої щодо Радянського Союзу, намагаючись знищити пам'ятник, який символізує ті часи, коли Україна ще не

була незалежною. Слова «*Nationalisten*» та «*Rechtsradikale*» мають негативне значення у цьому контексті.

«Das ukrainische Parlament hat die geschichtlich umstrittene nationalistische Grußformel «Ruhm der Ukraine – Den Helden Ruhm» verpflichtend für Armee und Polizei eingeführt (102).»

У цьому прикладі яскраво видно, що Німеччина вважає введення парламентом обов'язкового привітання «Слава Україні – Героям слава» для армії та поліції націоналістичним та історично суперечливим. З боку автора це привітання має дещо негативне забарвлення, адже він називає його «*nationalistische Grußformel*».

Але незважаючи на всі «проукраїнські» дії, у наступному прикладі ми можемо побачити досить сумну для України статистику.

«Schon jetzt haben drei Millionen Ukrainer das Land dauerhaft verlassen. Hinzu kommen sieben bis neun Millionen Menschen, die laut ukrainischen Schätzungen zumindest zeitweise ihr Geld im Ausland verdienen. Ein besonders beliebtes Ziel ist das benachbarte Polen, wo 1,5 Millionen Ukrainer arbeiten (68).»

У цій статті автор зазначає, що 3 мільйони українців вже назавжди залишили країну, «*das Land dauerhaft verlassen*», що має негативний відтінок. Крім того, 7-9 мільйонів людей, згідно з дослідженнями України, їдуть на тимчасову роботу за кордон. Особливо популярним напрямком є сусідня Польща, де працює 1,5 мільйони українців.

«In der Ukraine wollte ein TV-Sender einen prorussischen Film des US-Regisseurs Oliver Stone ausstrahlen. Nun wurde das Gebäude des Kanals angegriffen – mit einem Granatwerfer (85).»

«Der Sender will einen Film des US-amerikanischen Regisseurs Oliver Stone über die Ereignisse in der Ex-Sowjetrepublik nach den proeuropäischen Protesten auf dem Maidan – dem Unabhängigkeitsplatz – in Kiew vor fünf Jahren zeigen. Dafür wurde auch der russische Präsident Wladimir Putin interviewt. In der Ukraine wird der Film von vielen als russlandfreundlich eingestuft (85).»

«Eine Hauptfigur des Films ist der ehemalige Chef der Präsidialverwaltung unter Ex-Präsident Leonid Kutschma, der prorussische Politiker Viktor Medwedtschuk. Ihm wird auch der Besitz des Nachrichtensenders zugeschrieben. Die Partei wird offen vom Kreml unterstützt (85).»

В Україні на одному з каналів збирались продемонструвати проросійський фільм американського режисера Олівера Стоуна про майбутнє нашої країни після Майдану. Про це дав інтерв'ю президент Росії Путін. В Україні цей фільм оцінюється багатьма як дружній акт до Росії. Одним із головних героїв фільму був представлений проросійський політик Віктор Медведчук, який вважається засновником цього каналу і чия партію підтримує Кремль. Використовуючи прикметники *«ruslandfreundlich»*, *«prorussische»*, автор хотів надати нейтральну оцінку об'єктам, ал в українській свідомості ця оцінка являється негативною.

«Seitdem die HBO-Miniserie «Chernobyl» über die Reaktorkatastrophe von 1986 ausgestrahlt wird, ist ein Besuch der Ukraine beliebt – und damit auch die Inszenierung in den sozialen Netzwerken (86).»

«Seitdem die fünfteilige Serie im Mai ausgestrahlt wurde (in Deutschland ist sie beim Bezahlender Sky zu sehen), ist der Tourismus in der Region um die Geisterstadt Prypjat nach Angaben der Veranstalter um 30 bis 40 Prozent gestiegen (86).»

«Weil es sich dabei verunglimpft fühlt, will das russische Staatsfernsehen übrigens eine eigene Serie über die Ereignisse drehen. «Ich will zeigen, was damals wirklich passiert ist», sagte der Regisseur der russischen Version, Aleksey Muradov, der BBC (86).»

Наведений вислів інформує про значне зростання кількості туристів в Україні після виходу в прокат серіалу від НВО «Чорнобиль». За словами організаторів, після випуску цього міні-серіалу, відвідуваність у Прип'яті зросла на 30-40%. Але представниками російського державного телебачення фільм сприйнято як наклеп, і заплановано створення власного серіалу про тогочасні події. «Я хочу показати, що насправді сталося тоді», – сказав BBC

директор російської версії Олексій Мурадов. Негативну оцінку мають слова «*Reaktorkatastrophe*», «*verunglimpft*». Позитивно оцінюється факт, що в Україну тепер частіше приїжджають туристи «*ist ein Besuch der Ukraine beliebt*», «*ist der Tourismus in der Region um 30 bis 40 Prozent gestiegen*»

«*Zwei Mal hat die Ukraine beim ESC bisher gewonnen. Dieses Jahr geht das Land nicht an den Start, nachdem Künstler einen Vertrag nicht unterschreiben wollten, der ihnen Auftritte in Russland untersagt hätte (103).*»

Автор наголошує, що до цього Україна двічі отримала перемогу на Євробаченні, але цього року країна не брала в ньому участі через відмову виконавців підписувати контракт, забороняючий виступи в Росії. Позитивно оцінюється факт, що Україна двічі перемагала на Євробаченні: «*Zwei Mal hat die Ukraine beim ESC bisher gewonnen*».

«*Die Sängerin hatte dann aber der staatlichen Anstalt politische Instrumentalisierung vorgeworfen und darauf hingewiesen, dass sie «kein Werkzeug im politischen Spiel» sein wolle (103).*»

«*Die Rundfunkanstalt teilte daraufhin am Montag mit, Maruv nicht nach Jerusalem zu schicken. In der Folge lehnten auch andere Teilnehmer des Vorentscheids ab, darunter das zweitplatzierte Trio Freedom Jazz und die Band Kazka, die Rang drei belegt hatte. Danach erfolgte die komplette Absage der Teilnahme (103).*»

Співачка заявила, що не хоче бути інструментом у політичній грі, тому її не відправили в Єрусалим. Інші учасники, які посіли друге та третє місце, тріо Freedom Jazz та гурт Kazka, також в результаті відмовились, тому Україна відмінила свою участь у конкурсі. Слова «*Werkzeug im politischen Spiel*» мають однозначно негативний відтінок.

«*In der offiziellen Begründung heißt es: «Der nationale Vorentscheid hat dieses Jahr auf ein systemisches Problem aufmerksam gemacht – die Verbindung von Künstlern mit einem Aggressor, mit dem wir seit fünf Jahren einen militärischen Konflikt ausfechten (103).*»

В офіційному обґрунтуванні було зазначено, що національне попереднє рішення цього року звернуло увагу на системну проблему – зв'язок між митцями та агресором, з яким Україна вже п'ять років веде війну. Уданому прикладі присутні слова з негативним значенням: «Aggressor», «Konflikt».

«Der Konflikt zwischen der Ukraine und Russland hatte bereits vor zwei Jahren für Verwerfungen beim ESC gesorgt. 2017 hatte das Ausrichterland Ukraine sich geweigert, die russische Sängerin Julia Samoilowa auftreten zu lassen, weil diese zuvor auf der von Russland annektierten Krim gespielt hatte. Russland sagte daraufhin seine Teilnahme am ESC ab (103).»

Конфлікт між Україною та Росією спричинив суперечки ще у 2017 році, коли Євробачення проходило в Україні. Приймаюча сторона відмовила в участі російській співачці, яка давала концерти в анексованому Криму. В даному прикладі присутні такі слова із негативним значенням: «Konflikt», «Verwerfungen», «sich geweigert», «annektiert», «absagen».

«Mélovin hat genug Stil, Talent und Willenskraft für eine große Karriere. Was ihm fehlt, ist das, was im ukrainischen Musikbusiness unabdingbar ist: Beziehungen und Geld (80).»

З приводу іншого українського виконавця Mélovin, відгукуються більш позитивно: «Mélovin hat genug Stil, Talent und Willenskraft für eine große Karriere». Автор стверджує, що виконавець має достатньо стилю, таланту та сили волі для кар'єрного росту, тобто надає йому позитивну оцінку. Але для того, щоб побудувати музичний бізнес в Україні, більш важливо мати гроші та зв'язки, яких йому бракує і це надає негативну оцінку з боку автора.

«Mélovin wirkt nicht wie ein Normalsterblicher, eher wie der wundersame «Edward mit den Scherenhänden». William Lee Adams, Chefredakteur der populären ESC-Webseite Wiwibloggs, schwärmte von Mélovins Augen: «Er kann in unsere Seele schauen. Es ist magisch (80).»

Цей приклад вказує на те, що Mélovin зачарував багатьох. Його порівнюють з головним героєм фільму «Едвард руки-ножиці», а головний редактор популярного веб-сайту ESC-Webseite Wiwibloggs зачарований його

очима і зазначає, що він може заглянути в наші душі. Для оцінки укрїнаського виконавця використовується виключно позитивна моційно-оцінна лексика: «*Mélovin wirkt nicht wie ein Normalsterblicher*», «*wundersame*», «*William Lee Adams schwärmte von Mélovins Augen*», «*Es ist magisch*».

У вибірці під час аналізу було виокремлено кілька новин, пов'язаних із криміналом.

«*Ein 23-jähriger Ukrainer steht im Verdacht, seine Großmutter erwürgt zu haben. Laut Polizei zeigte er einer Bekanntschaft die Leiche – beim ersten Datum (92).*»

«*Nach Polizeiangaben hatte der 23-Jährige eine Frau bei einer Datingplattform kennengelernt. Er habe sie zu sich nach Hause mitgenommen. Dort soll er ihr die Leiche der 83-Jährigen gezeigt haben. Ihr lebloser Körper habe sich in einem Schrank befunden, der Kopf habe in einer Plastiktüte gesteckt (92).*»

«*Im Verhör habe er einen Streit mit seiner Großmutter wegen eines Sessels eingeräumt, hieß es. Er soll sie danach erwürgt haben (92).*»

У наведеній новині представлено 23-річного українця, який познайомився із дівчиною на платформі для побачень та показав їй на першому побаченні тіло своєї 83-річної бабусі, яку він задушив у сварці через крісло. Дана новина насиченка лексикою з неготивною оцінкою: «*steht im Verdacht*», «*erwürgt*», «*Leiche*», «*lebloser Körper*».

«*In der Ukraine haben Mitarbeiter eines Atomkraftwerks das interne Netzwerk ans Internet angeschlossen – um Bitcoins zu schürfen. Sie sind nicht die Ersten, die so die Sicherheit gefährdeter Anlagen aufs Spiel setzten. Mehrere Mitarbeiter des ukrainischen Kraftwerks wurden wegen ihrer Beteiligung an der Bitcoin-Produktion angeklagt, aber noch nicht festgenommen (93).*»

У цій новині йдеться про співробітників атомної електростанції, які підключили внутрішню мережу до Інтернету, щоб добувати біткойни. Як виявилось, вони не були першими, хто поставив під загрозу безпеку об'єктів, що перебувають під загрозою зникнення; кільком працівникам української електростанції висунуто звинувачення, але їх наразі не заарештовано. Вираз

«*aufs Spiel setzten*» має негативне забарвлення, адже мова ідеться про шахрайство.

Щодо новин спорту, німці вважають Україну, яка пройшла у чемпіонат Європи з футболу, сильним супротивником.

«Mit dem sechsten Sieg im siebten Gruppenspiel hat sich die Ukraine für die Fußball-Europameisterschaft qualifiziert. Zwar sind die Portugiesen noch Zweiter, haben aber nur noch einen Punkt Vorsprung vor den Serben, die gegen Litauen 2:1 gewannen. Während Portugal in den verbleibenden beiden Partien gegen Litauen und Luxemburg vermeintlich leichte Gegner hat, spielt Serbien noch gegen die Ukraine (101).»

У наведеному нижче прикладі автор показує любов німців до лісів, але в той же час їх винищення в Україні задля того, щоб потім переправляти дерево закордон. В даному абзаці надається позитивна оцінка українській команді, яка кваліфікувалась на чемпіонат Європи з футболу: *«Mit dem sechsten Sieg im siebten Gruppenspiel hat sich die Ukraine für die Fußball-Europameisterschaft qualifiziert»*.

«Die Waldliebe der Deutschen ist legendär – doch in der Ukraine führt unser Holz hunger dazu, dass Wälder abgeholzt und die gefällten Bäume über die Grenze geschmuggelt werden (74).»

Приклад містить як негативну так і позитивну оцінку. Позитивне забарвлення має слово «*Waldliebe*», негативно виражене слово «*geschmuggelt*», що вказує на незаконні діяння.

Автор наведеного нижче прикладу демонструє позитивне ставлення до українця, який для того, щоб дістатись своєї пасіки збудував електромобіль, що економить йому час та гроші і викликає захоплення містян, тому слово «*begeistert*» має позитивне значення.

«Ein Ukrainer brauchte ein Fahrzeug, um sein Bienenhaus zu erreichen. Also baute er sich kurzerhand ein elektrisches Auto. Damit spart er Zeit, Kosten – und begeistert seinen Ort (87).»

Проаналізувавши всі приклади з журналу Der Spiegel, можна зробити висновки, що в статтях Україна згадується в різних тематичних блоках, але більшість новин стосуються саме політичного життя країни. Із цих статей можна зробити висновок, що у німецькомовні ЗМІ дають негативну оцінку діяльності українських політиків та політичній ситуації в Україні в цілому. Але, якщо проаналізувати новини стосовно інших тем, наприклад, культури чи спорту, то спостерігається позитивне ставлення до діяльності українців у цих сферах.

2.5 Оцінка образу України в статтях газети ZEIT та корпусі DWDS

Проаналізуємо новини з газети «Zeit».

«Die demokratischen Ankläger haben in den vergangenen Tagen auf 46 Seiten die gesamte Affäre dokumentiert. Artikel 1, «Machtmissbrauch», belegt so lückenlos wie stimmig, dass Trump einen Empfang im Weißen Haus und vor allem Militärhilfe im Wert von 391 Millionen Dollar als Druckmittel einsetzte beziehungsweise zurückhielt, um die Ukraine zu Ermittlungen gegen Joe Biden und dessen Sohn Hunter zu zwingen. Es ging Trump darum, seinen mutmaßlichen Gegner von 2020 mithilfe einer ausländischen Macht zu beschädigen, also die Wahlen zu beeinflussen, was gesetzeswidrig ist. Das haben viele Zeugen belegt (81).»

У коментарі продемонстровано, що президент Америки Дональд Трамп задля нанесення шкоди своєму опоненту у виборах 2020 Джо Байдену, скористався Україною, обіцяючи військову допомогу у розмірі 391 мільйон, аби Україна почала розслідування стосовно самого Джо Байдена та його сина Хантера. Це характеризує Україну з негативного боку. Емотивна оціна лексика, яка надає негативну характеристику: «Machtmissbrauch», «beschädigen», «gesetzeswidrig».

«Donald Trump soll den ukrainischen Präsidenten Wolodymyr Selenskyj in einem Telefongespräch unter Druck gesetzt haben (100).»

Наведена вище новина знову демонструє тиск Дональда Трампа на українського президента Володимира Зеленського під час телефонної розмови. За допомогою виразу *«unter Druck gesetzt haben»* виражено негативну оцінку ситуації.

«Über das, was in und mit der Ukraine ablief, weiß die Öffentlichkeit längst genug, um sich kaum noch zu wundern, wenn dieser Sumpf immer tiefer wird (69).»

Автор порівнює ситуацію в Україні з болотом, яке стає тільки глибшим, що абсолютно не дивує громадськість. Виразом *«dieser Sumpf immer tiefer wird»* автор виказує негативне ставлення.

«Nach der Krim-Annexion und einem Krieg in der Ukraine, der mit russischen Waffen und Soldaten geführt wurde, konnte Merkel wohl kaum mitten in Moskau einer pompösen Militärparade beiwohnen. Dieser Krieg, den der Kreml 2014 in der Ukraine begann, hat das politische Verhältnis der Europäer zu Russland zerrüttet. Er hat die EU dazu gebracht, ihre Russlandpolitik zu überdenken und Sanktionen zu verhängen (71).»

Автор стверджує, що після анексії Криму зі зброєю та солдатами, взаємини між ЄС та Росією значно погіршилися і це змусило Європу вводити санкції проти Росії. Також після цього Ангелі Меркель навряд змогла б взяти участь у помпезному військовому параді в Москві. Автор характеризує парад словом *«pomprös»*, що демонструє його негативне ставлення до нього.

«Macron kommt Putin entgegen, in Paris verhandelt man endlich über Frieden in der Ukraine – aber nicht ohne Putins Vorbedingungen. Die Steinmeier-Formel jedenfalls, von ihren Gegnern auch Putin-Formel genannt, haben die Ukrainer nicht gewollt, aber akzeptieren müssen (112).»

У вислові йдеться про переговори Макрона і Путіна у Парижі з приводу миру в Україні. У будь-якому випадку формула Штайнамера, або деякі називають її формулою Путіна, не була вигідною Україні, але її довелося прийняти, що знову свідчить про безпомічне становище України. Коментуючи, що договір складається не без умов Путіна *«aber nicht ohne Putins Vorbedingungen»*, автор надає цьому явищу негативну оцінку.

Наведена нижче стаття має назву «Ein Frieden nach Wladimir Putins Geschmack». Назва говорить про те, що мир в Україні буде таким, як його бачить В. Путін. І вже назвою автор показує своє негативне ставлення до того, що відбувається.

«In Paris lebt die Chance auf ein Ende des Krieges im Osten der Ukraine wieder auf. Doch Russland behält die Trümpfe in der Hand (112).»

У статті йдеться про перемовини в Парижі стосовно миру на сході України і автор наголошує на тому, що Росія має козирі в рукаві. Речення «Doch Russland behält die Trümpfe in der Hand» виказує нейтральне повідомлення, але із натяком на негатив.

«Die Staatschefs aus Russland und der Ukraine äußerten sich nach dem Gipfel in Paris überraschend diplomatisch dafür, dass die Länder seit Jahren in einem gewaltsamen Konflikt stecken. «Sehr positiv» sei die Aufnahme des Dialogs mit Wladimir Putin, sagte der ukrainische Präsident Wolodymyr Selenskyj. Der russische Präsident sprach von einem Tauwetter zwischen beiden Ländern. Bundeskanzlerin Angela Merkel bezeichnete das Treffen, an dem auch Frankreichs Präsident Emmanuel Macron teilnahm, als «sehr nützlich (82).»

В абзаці виражено подив автора, що голови України та Росії досить дипломатично висловлювались з приводу жорстокого конфлікту. Президенти говорили про відлигу між двома країнами, і Ангела Меркель охарактеризувала цю зустріч як дуже корисну. Автор позитивно ставиться до того, що президенти досить дипломатично себе повидили «*überraschend diplomatisch*».

«Tatsächlich konnten die freundlichen Worte nicht vertuschen, dass sich Putin und Selenskyj nur auf ein Minimalpaket einigen konnten (82).»

Одразу після цього йдеться про те, що за позитивними словами не вдалося приховати прийняття мінімального пакету. Вираз «*die freundlichen Worte*» демонструє дещо негативну оцінку, враховуючи контекст.

«Das Ergebnis des Treffens mag enttäuschend erscheinen. Doch mehr Bewegung im Ukraine-Konflikt, da waren sich kremlkritische und kremlnahe Politikbeobachter im Vorfeld einig, ist derzeit nicht möglich. Zu gut waren die

Karten, mit denen Putin und sein Team in die Verhandlungen gegangen waren. Auf der anderen Seite stand der ukrainische Präsident, dem der Vorwurf gemacht wird, die Interessen des Landes zu verraten, sollte er Russland zu sehr entgegenkommen (82).»

Результат зустрічі здається розчаровуючим. Президента України Володимира Зеленського звинувачують у зраді інтересів країни, що дуже влаштовує Росію. Даний приклад також демонструє негативну оцінку автора: «*enttäuschend*», «*dem der Vorwurf gemacht wird, die Interessen des Landes zu verraten*».

«Syrien, Libyen, Ukraine – wo immer gewaltsame Konflikte ausbrechen, kommt aus Europa ein Standardsatz: Es gibt keine militärische Lösung (91).»

Автор прирівнює Україну до інших країн, в яких постійно виникають жорстокі конфлікти, таких як Сирія та Лівія. Автор надає негативну оцінку тому, що відбувається в Україні «*wo immer gewaltsame Konflikte ausbrechen*».

«Der Erfolg der Ukraine wäre ein Erfolg Europas (72).»

«Die EU sollte die Ukraine nicht nur widerstandsfähig gegen russischen Einfluss machen, sondern auch dazu beitragen, dass sie ein selbstbewusster Nationalstaat wird (72).»

Наведені вище приклади демонструють, що Європа підтримує Україну і вважає, що успіх України був би успіхом ЄС. Євросоюз повинен зробити Україну не тільки стійкою до російського уряду, а й допомогти стати впевненою національною державою. Позитивно забарвлена лексика представлена такими виразами: «*Der Erfolg der Ukraine wäre ein Erfolg Europas*», «*widerstandsfähig*», «*selbstbewusster Nationalstaat*».

«Auf der Krim ist der erste Zug aus Russland angekommen. Jetzt ermittelt die Ukraine wegen illegalen Grenzübertritts. Auch die EU sieht einen Verstoß gegen Völkerrecht (94).»

У прикладі, наведеному вище продемонстровано, що Європа, так як і Україна, вважає факт прибуття першого поїзду з Росії до Криму порушенням

міжнародних прав. *«Illegalen Grenzübertritts»*, *«Verstoß gegen Völkerrecht»* демонструють негативне ставлення до події

«Der Krieg in der Ukraine ist zwar eingedämmt, aber nicht vorbei (71).»

Автор наголошує на тому, що хоча війна в Україні була стримана, але все ж таки не була закінчена. До цього також можна додати наступний приклад, який демонструє, що хоча, за словами політиків, припинення вогню триває, в реальності все має зовсім інкаший вигляд. Дане речення має і позитивну і негативну лексику. Позитивне значення має слово *«eingedämmt»*, на негатив вказує вираз *«aber nicht vorbei»*.

«Die Waffenruhe in der Ukraine hält – sagen Politiker. Die Wirklichkeit sieht anders aus (75).»

«Die politische und wirtschaftliche Situation der Ukraine ist vor allem im Osten instabil (111).»

«Die vereinbarte Waffenruhe in der Ukraine ist weiter brüchig (97).»

Цей приклад демонструє нам нестабільну політичну та економічну ситуацію в Україні і в першу чергу на сході. І хоча існує домовленість про припинення вогню, вона є хиткою. Негативна оцінка ситуації в Україні надається за допомогою наступних фраз: *«Die Wirklichkeit sieht anders aus»*, *«Die politische und wirtschaftliche Situation ist instabil»*, *«Waffenruhe ist weiter brüchig»*.

«Bürgerkrieg im Osten der Ukraine läuft seit sechs Jahren (105).»

Війну на сході, яка триває вже 6 років називають громадянською.

«Vieles an Militärgerät ist in der chronisch klammen Ukraine veraltet (67).»

«Im Osten der Ukraine ist eine Militärmaschine beim Landeanflug verunglückt. Nur zwei Insassen überlebten schwer verletzt. An Bord waren Rekruten der Luftstreitkräfte (67).»

«Beim Absturz eines Militärflugzeugs vom Typ Antonow AN-26 im krisengeschüttelten Osten der Ukraine sind 25 Menschen ums Leben gekommen (67).»

Автори наголошують на тому, що більшість військової техніки застаріла в хронічно вологій Україні. Це може бути однією з причин катастрофи, яка сталась у Харкові, де розбився військовий літак і загинуло 25 людей. Негативна оцінка техніки надається за допомогою прикметника «*veraltet*», також негативну оцінку катастрофи демонструють такі вирази: «*schwer verletzt*», «*25 Menschen ums Leben gekommen*».

«Im Osten der Ukraine leben viele ethnische Russen. Zudem sprechen dort mehr Menschen Russisch als die ukrainische Amtssprache (105).»

У наведеному прикладі йдеться про те, що на сході України живе багато етнічних росіян і до цього ж більшість людей там розмовляють російською, а не офіційною українською мовою. У даному реченні ми спостерігаємо нейтральну оцінку ситуації, автор не показує свого ставлення до неї.

«In der Ukraine bröckelt die Regierung (107).»

До всіх проблем додається ще те, що український уряд «розпадається». Негативну оцінку демонструє слово «*bröckelt*».

«Für die Ukraine ist der Krieg im Donbass ein Hindernis auf dem Weg zu einer erfolgreichen Entwicklung (72)»

Наведений вище приклад демонструє, що німецькі ЗМІ вважають війну на Донбасі перешкодою на шляху до успішного розвитку країни. Негативне ставлення до війни демонструється фразою «*ein Hindernis auf dem Weg zu einer erfolgreichen Entwicklung*».

«In der Ukraine gab es in den vergangenen Jahren immer wieder gewaltsame und auch tödliche Angriffe auf Journalisten. 2015 wurde der regierungskritische Journalist Oles Busyna in Kiew erschossen. Im Jahr 2000 hatten Unbekannte den Gründer der Ukrajinska Prawda, Georgij Gongadse, ermordet. Seine enthauptete Leiche wurde in einem Wald außerhalb von Kiew entdeckt. Sein Tod war mit einem Auslöser für die sogenannte Orange Revolution in der Ukraine nach 2004. Er hatte zu den Machenschaften ukrainischer Regierungsmitglieder recherchiert (109).»

«Der damals 44-jährige Scheremet war im Juli 2016 durch eine Autobombe getötet worden. Scheremet, der auch als Moderator für das Radio Westi arbeitete,

galt als gut vernetzt mit der prowestlichen Führung um den damaligen Präsidenten Petro Poroschenko. Er hatte einen russischen Pass (109).»

У представлених вище прикладах зазначено, що в Україні значно збільшилися жорстокі та навіть смертельні напади на журналістів. У 2000 році було вбито засновника «Української правди», Георгія Гонгадзе. Його обезголовлене тіло було знайдене в лісі за Києвом. Його смерть стала одним із пускових механізмів так званої Помаранчевої революції в Україні після 2004 року. Він досліджував махінації членів українського уряду.

У 2015 році в Києві розстріляли журналіста Олеся Бусину, який критикував уряд.

У 2016 році був убитий вибухом автомобіля Павло Шеремет, який вважався пов'язаним із західним керівництвом і мав російський паспорт.

Атор демонструє негативну оцінку до насилля проти журналістів такими виразами: «*gewaltsame*», «*tödliche Angriffe*».

«Dem Land fehlen die medizinischen Fachkräfte – sie sind in die Länder der EU ausgewandert, wo sie besser bezahlt werden (79).»

Повертаючись до економічної ситуації в Україні, неможливо не звернути увагу на те, що в Україні бракує медперсоналу і це все через еміграцію лікарів до ЄС, де їх робота оплачується краще. Слово «*fehlen*» має негативне забарвлення.

«Daten aus der Ukraine wecken Zweifel an dem Öko-Zertifikat, auf das sich Ikea-Möbel beruft (76).»

«Ausnahme und Regel haben sich längst verkehrt, Fachleute kennen diese Masche: Ökologen der Universität Würzburg haben vor zwei Jahren beschrieben, wie Sanitärhiebe in vielen Ländern als Vorwand missbraucht werden, um eigentlich geschütztes Holz schlagen und verkaufen zu können. Und die Londoner Umweltermittler listen in ihrem aktuellen Ukraine-Bericht Indizien auf für Verstöße gegen die Ruhezeiten von 2018 bis in den Frühsommer 2020 hinein (76).»

В статті йдеться про сумніви щодо екологічного сертифіката, на якому засновані меблі Ікеа в Україні. Під прикриттям санітарної вирубки лісів, в

Україні вирубують і продають захищене дерево, що псує репутацію держави. Негативна оцінка демонструється за допомогою словосполучень: «*wecken Zweifel*», «*Sanitärhiebe missbraucht werden*».

«Im Berufsleben, in der Schule, bei der medizinischen Betreuung – in der Ukraine werden Homosexuelle in «praktisch allen Bereichen» des Lebens diskriminiert (110).»

«Vor allem im Berufsleben würden Schwule und Lesben schikaniert und diskriminiert (110).»

Також досить негативно в газеті коментується ставлення українців до різних груп меншинств. Їх дискримінують майже в усіх сферах життя: на роботі, в школі та у медицині. Особливо це стосується професійної діяльності. Слова «*schikaniert*» та «*diskriminiert*» демонструють негативну оцінку до подій.

«Der Europarat warnt, dass Gewalt gegen Schwule und Lesben in der Ukraine zunimmt. 32 Homosexuelle seien seit 2014 dort angegriffen, sechs ermordet worden (110).»

Рада Європи попереджає, що насилля проти геїв та лесбіянок в Україні зростає. З 2014 року, напали на 32 гомосексуалів, а шістьох людей вбили. Негативного забарвлення додають слова «*Gewalt*», «*angegriffen*», «*ermordet*».

«Dazu sei auch eine Änderung des ukrainischen Strafrechts erforderlich: Bisher würden Straftaten, die aus rassistischen, nationalistischen oder religiösen Motiven begangen werden, besonders streng geahndet – nicht aber Straftaten, die sich gegen Homosexuelle richten (110).»

Автор статті зазначає, що повинні бути проведені зміни в українському кримінальному законодавстві. До цього часу злочини, вчинені з расистських, націоналістичних чи релігійних мотивів, каралися особливо суворо, – але не злочини проти гомосексуалістів. Негативне забарвлення мають прикметники: «*rassistischen*», «*nationalistischen*».

Також в газеті була прокоментована діяльність українського митця Кирила Головченка.

«Der ukrainische Künstler Kirill Golovchenko vergleicht die Werbeblätter mit dem Bluff bei einem Kartenspiel. Indem sie auf solche Anzeigen reagieren, machen sich die Ukrainer selbst etwas vor. Und dennoch ist das Ganze kein Spiel, für sie ist es das Leben (73).»

Митець порівнює рекламні листівки із блефом у грі в карти, демонструючи, що відповідаючи на таку рекламу, українці обманюють самі себе. Але все-таки для них це не гра, а життя. Речення *«Und dennoch ist das Ganze kein Spiel, für sie ist es das Leben»* та описуючи життя словом *«Kartenspiel»* демонструє негативну оцінку життя в Україні.

Аналіз статей дозволяє зробити висновок, що найбільша частина новин на політичну тему і досить великий відсоток статей вказує на негативну оцінку ситуації в Україні.

Багато прикладів з DWDS було наведено у теоретичній частині. В проаналізованих корпусах відображаються новини до 2018 року. Майже всі стосуються війни на території України та Майдану. Ми виділили найкolorитніші цитати, якими характеризували Україну за ці роки.

«Die Ukraine, als Staat ebenfalls eine Kunstschöpfung des Kriegs, zeigt sich heute zwischen Europa und Russland zerrissen (88).»

У наведеному прикладі автор називає Україну художнім творінням війни, висвітлюючи її розірваною між Європою та Росією. За допомогою метафори *«eine Kunstschöpfung des Kriegs»* автор виражає негативну оцінку стану України.

Наступний приклад більш іронічно вказує, що Україна намагається зробити шпагат між Заходом та Росією.

«Die Ukraine versucht den Spagat zwischen Russland und dem Westen (88).»

«Einen Einblick bekommen Sie in der Fotostrecke Ukraine: Feuer, Wasser, Sturm (88).»

За словами автора, зрозуміти що відбувається в Україні можна завдяки фотосерії, де зображені вогонь, вода та буря. *«versucht den Spagat zwischen Russland und dem Westen»* дане речення однозначно вказує на те, що автор не

вважає позитивним те, що зараз відбувається з Україною. Іменники «*Feuer*», «*Wasser*», «*Sturm*» у цьому реченні також мають негативне забарвлення.

«In der Ukraine ist der über Wochen friedliche Machtkampf in brutale Gewalt mit mehreren toten Demonstranten umgeschlagen (88).»

Автор описує події в Україні як тижні мирної боротьби за владу, які перетворились на жорстоке насильство із смертями. Негатив виражають наступні словосполучення: «*brutale Gewalt*», «*toten Demonstranten*».

«Die Ukraine entfernt sich nach Ansicht des polnischen Außenministers Radoslaw Sikorski «eindeutig» immer weiter von Europa (88).»

За словами міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського, Україна очевидно все далі віддаляється від Європи, тобто він виказує своє негативне ставлення до дій, які відбуваються в країні.

«Nach den blutigen Protesten in der Ukraine hat Kanzlerin Angela Merkel mit Präsidenten Viktor Janukowitsch telefoniert (88).»

«Nach den tödlichen Schüssen auf Regierungsgegner in der Ukraine hat das prorussische Machtlager ein Einlenken signalisiert (88).»

«Nach dem dramatischen Umbruch in der Ukraine haben in der Innenstadt von Kiew am Sonntag erstmals seit Tagen wieder die Geschäfte geöffnet (88).»

«Die Demonstrationen vom Wochenende hätten gezeigt, dass sich die Menschen in der Ukraine mit faulen Kompromissen nicht zufrieden geben werden (88).»

Події в Україні називають драматичним потрясінням, протести – кривавими, постріли – смертельними, але все ж таки демонстрації показали, що українці не згодні піддаватися на лінії компроміси. Події в Україні автор описує наступною емотивно-оцінною лексикою із негативним забарвленням: «*blutigen Protesten*», «*tödlichen Schüssen*», «*dramatischen Umbruch*», «*faulen Kompromissen*».

«In der Ukraine steht die Welt also Kopf (88).»

У прикладі йдеться про загальну картину в Україні, якою її бачать закордонні ЗМІ. В Україні все безладно.

Лексика, яка зустрічалась у новинах була переважно негативною. За допомогою негативно забарвлених виразів «*absurdes Spektakel*», «*unattraktiv*», «*verarmt*» автори описували політичний, економічний стан, війну та кримінальні події в Україні. Також, дуже часто зустрічається слово «*Korruption*», яке також характеризує Україну з поганого боку. Автори позитивно відгукуються про українських співаків, їхнім фаворитом став Mélovin. Його описують з позитивного боку: «*Mélovin hat genug Stil, Talent und Willenskraft für eine große Karriere*», «*Er kann in unsere Seele schauen. Es ist magisch*». Нейтрально автори відгукувались про те, що на сході України проживає багато етнічних росіян: «*Im Osten der Ukraine leben viele ethnische Russen*».

Після аналізу усіх прикладів із трьох джерел, формується образ більш «страждаючої» України, яка погрязла в корупції і страждає від непорядних чиновників та війни. Україна багата на волелюбних, сильних і талановитих людей, які не можуть пробитись до верхівки через нестачу зв'язків. Та все ж Німеччина підтримує Україну і має надію, що устрій у нашій державі незабаром зміниться на краще.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

1. Основною характеристикою газетно-журнального дискурсу є оцінність і вона може бути вираженою відкрито або приховано. Мова преси здатна маніпулювати людським розумом і схилити читача до певної думки, передаючи йому інформацію з прихованою оцінкою.
2. У німецькомовній пресі виділяють 10 жанрів, кожен з яких має свою унікальну модель тексту та модель впливу на свідомість читача.
3. Мова преси виражає сучасний стан мови, а різноманітні форми подання матеріалу допомагають впливати на публіку, в залежності від її класу, національності, віку і т.д.

4. Наразі існують електронні ЗМІ, які поєднують у собі вербальні та невербальні елементи та містять мультимедійність. Такі тексти називають медіатекстами.
5. Більшість лексики, яка фігурує у німецькомовних новинах містить негативне емоційно-оцінне забарвлення. Із 102 проаналізованих прикладів, найбільша кількість новин висвітлює тему внутрішньої політики України – 32 приклади, зовнішньої політики – 20, війни – 17, економіки та культури – 11.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Під час написання роботи комплексно досліджено статті, представлені у німецькомовних газетах та журналах та проаналізовано образ України, який представлений у медіаповідомленнях за допомогою емотивно-оцінної лексики, що допомогло зрозуміти як образ України, представлений у німецьких ЗМІ.

Для досягнення цієї мети було виконано низку завдань, які допомогли скласти доцільне уявлення про образ нашої держави. Визначено основні поняття та методи дослідження для того, щоб встановити план дій. У першому розділі з'ясовано, що категорія оцінки в сучасних лінгвістичних дослідженнях має бінарну функцію і використовується для позначення позитивного і негативного, та водночас містить таке поняття як «норма». Також, як і інші мовні категорії, оцінка має свої характеристики.

У праці з'ясовано поняття емотивно-оцінної лексики, яке намагались визначити різні вчені та філософи ще за часів Декарта та Арістотеля. Встановлено що емотивно-оцінна лексика не просто описує те, що відбувається навколо, а надає саме суб'єктивне ставлення мовця до певних об'єктів, явищ чи ситуацій.

Будь-яка мова містить досить широкий спектр засобів, за допомогою яких можливо виразити лінгвістичну оцінку. Найбільша кількість оцінної лексики припадає на прикметники та прислівники, наприклад «gewaltsam», blutig», «zunehmend». Також оцінка може мати метафоричне значення, наприклад «die Ukraine krankt».

Визначивши які засоби вираження оцінки існують у німецькій мові, ми з'ясували, які особливості мають газетно-журнальні тексти. Основною функцією цього матеріалу є саме інформативна, в журналах і газетах читач знайомиться із відомостями про певні події. Не менш важливою є функція впливу на адресата, тому дослідження мовних засобів, які використовують автори, є не менш важливим, адже за допомогою них вони можуть ефективно

маніпулювати свідомістю читача. Наприклад автори негативно налаштовували читачів до президента України, описуючи його наступним чином: «*TV-Kabarettist*», «*Politclown*», «*TV-Comedian*». Також формують негативний образ України, характеризуючи її як «*zweitärmste Land Europas*», та стверджуючи, що нею керують олігархи «*Schlüsselbereiche bleiben fest im Griff der Oligarchen*».

У другому розділі охарактеризовано медійні тексти проаналізовано приклади для розмежування їх на блоки. Визначено 8 тематичних блоків: спорт, культура, природа, кримінал, економіка, війна, зовнішня політика та внутрішня політика. Із 102 проаналізованих прикладів до найчисельніших груп за тематикою належать 32 приклади – «внутрішня політика», 20 прикладів – «зовнішня політика», 17 – «війна», 11 – «економіка» і «культура».

Отримані результати демонструють те, що найбільше у німецькомовній пресі представлені теми, які пов'язані саме з політикою України, адже німці зацікавлені в тому, щоб Україна перемогла у війні. Але все ж таки, німців також цікавить культурний бік української держави, адже вони захоплюються деякими артистами, що не може бути не оцінено позитивно.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в більш детальному аналізі емотивно-оцінної лексики у німецькомовній пресі, концентруючись на кожному тематичному блоці окремо, що дасть змогу проаналізувати лексику в межах окремого тематичного блоку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрющенко О.К. Языковая картина мира: когнитивный и лингвоаксиологический анализ: підручник. Raleigh, North Carolina, USA : Lulu press, 2015. 133 с. URL: <https://bitly.su/UVvCH>
2. Антонова Л.Г. Медиатексты в современной массовой коммуникации. 2011. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/mediateksty-v-sovremennoy-massovoy-kommunikatsii.pdf>
3. Аперсян В.Ю., Аперсян Ю.Д. Метафора в семантическом проявлении эмоций. 1993. URL: <http://vja.ruslang.ru/ru/archive/1993-3/27-35>
4. Арутюнова Н.Д. Типы языковых значений. Оценка, событие, факт. 1988. URL: <https://www.booksite.ru/fulltext/arutunova/text.pdf>
5. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка : книга. Москва : изд-во И*Л, 1955. 416 с. URL: <https://www.booksite.ru/fulltext/sharl/text.pdf>
6. Банина Е.Н. Оценочный компонент значения в семантике метафоры : На материале современного английского языка : дис. канд. фил. Наук. Киров, 2001. 159 с.
7. Білецька Т.О. Гаврилюк О. О. Семантико-когнітивні механізми репрезентації категорії оцінки в сучасному англomовному газетно-журнальному дискурсі. 2019. URL: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/2_2019/part_1/12.pdf
8. Богуславский В.М. О некоторых особенностях языка газеты. 1968. URL: <https://cutt.ly/JhZwkhp>
9. Брандес М.П. Стиль и перевод. 1988. URL: https://imwerden.de/pdf/brandes_stil_i_perevod_1988_text.pdf
10. Буяр І.Є. Лінгвістична категорія оцінки: оцінювання досягнутого у вітчизняній лінгвістиці. 2009. URL: [file:///C:/Users/home/Downloads/Nznuoaf_2009_11_26%20\(13\).pdf](file:///C:/Users/home/Downloads/Nznuoaf_2009_11_26%20(13).pdf)

11. Васильев, Л.М. Современная лингвистическая семантика : учеб. пособие для вузов. Москва : Высшая школа, 1990. 176 с.
12. Вербицька А.Е. Концепт DISTRESS / ДИСТРЕС в англomовному медіа-дискурсі: когнітивно-комунікативний аспект : автореф. дисер. Харків, 2018. 23 с. URL: <https://cutt.ly/ahL4U4H>
13. Вишивана Н. Особливості мовної категорії оцінності та структура оцінки. *Науковий вісник Чернівецького національного ун-ту*. 2004. Вип. 188-189. С 73-78.
14. Вольф Е.М. Функциональная семантика оценки: підручник. Москва: УРСС, 2002. 261с.
15. Вырковский А.В., Любимцева М.А. Восприятие аудиторией различных видов текста в российских деловых интернет-СМИ. 2015. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/vospriyatie-auditoriey-razlichnyh-vidov-teksta-v-rossiyskih-delovyh-internet-smi.pdf>
16. Гаркавенко Ю.С. Мас-медійні джерела гетеростереотипізації України: комунікаційний аспект. 2019. URL: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.19/dissertation_5ce18f3380698.pdf
17. Головня М.В. Средства выражения оценки в поэтическом языке А. Т. Твардовского : автореф. дис. Москва, 2010. 25 с.
18. Голодная В.Н., Теслева Е.П., Румбешта Е.А. Трансформация оценочного знака пейоративов в структуре текста: социопрагматические и семантические аспекты: Методы решения задач и организация деятельности по их решению. 2011. URL: <https://cutt.ly/bhL97Px>
19. Горбаченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень. 2009. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/5823/1/Hrabchenko_Metody_naukovykh_2009.pdf
20. Дейна Л.В. Огляд тенденцій дослідження лінгвістичної категорії оцінки. 2014. URL: [file:///C:/Users/home/Downloads/Npchdufm_2014_221_209_6%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/home/Downloads/Npchdufm_2014_221_209_6%20(2).pdf)

21. Деминова М.А. Онтология современного медиатекста. 2011. URL: <http://www.journ.usu.ru/index.php/component/content/article/418>
22. Джамаева А.Б. К вопросу о метафорическом выражении эмоций в английском языке (на материале эмоции гнева). 2016. URL: <https://cutt.ly/dhL86Ar>
23. Дикан О.В. Емоційно-оцінна лексика як лінгвістична проблема. 2013. URL: http://www.confcontact.com/2013-alyans-nauk/fl4_dikan.htm
24. Добросклонская Т.Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. 2008. URL: <http://www.ffl.msu.ru/research/publications/dobrosklonskaya/dobrosklonskaya-medialingvistika.pdf>
25. Ершова Н.Б., Левковская О.А. Специфика языка немецкой прессы. 2017. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/spetsifika-yazyka-nemetskoj-pressy.pdf>
26. Желтухина, М.Р. Тропологическая суггестивность масс-медиа: о проблеме речевого воздействия тропов в языке СМИ: монография. Москва : ВФ МУПК, 2003. 223 с.
27. Жуковська В.В. Корпусна лінгвістика: історія становлення та сучасний стан. 2015. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/43380697.pdf>
28. Зайцева В.В. Про жанрову своєрідність газетної мови. 2015. URL: file:///C:/Users/home/Downloads/Usmysl_2015_2015_7.pdf
29. Ивин, А.А. Основания логики оценок: підручник. Москва; Берлин : Директ-Медиа, 2015- 337 с. URL: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=435526>
30. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень. 2010. URL: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
31. Корпус немецкого языка : веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/BhZwZDz>

32. Косицына И.Б. Соотношение категорий эмоциональности, оценочности и экспрессивности. *Иностранные языки: лингвистические и методические аспекты*. 2013. Вып. 14. С. 140-143.
33. Космеда Т.А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки. Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2000. 345 с.
34. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту. 2008. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kochan_Iryna/Linhvistychnyi_analiz_tekstu.pdf
35. Кузенко Г.М. Структурно-семантичні та комунікативно-прагматичні особливості емотивних висловлювань негативної оцінки (на матеріалі англомовного художнього дискурсу) : дис... канд. філол. наук. Миколаїв, 2006. 211с.
36. Кумачева Т.М. Фразеологічні сполучення як частина словникового складу. «Іноземні мови в школі». 1953. Вип. 6. С.12
37. Литвиненко О. Роль масової комунікації в консолідації українського суспільства. 2016. URL: file:///C:/Users/home/Downloads/VKNU_ukr_2016_1_12.pdf
38. Манзій А.М. Емоційна лексика у сучасній німецькій мові: структура, семантика. 2013. URL: https://revolution.allbest.ru/languages/00319786_0.html
39. Маркелова Т.В. Семантика оценки и средства ее выражения в русском языке : учебное пособие. Москва : МПУ, 1993. 125 с.
40. Мельник Г.С. Медиатекст как объект лингвистических исследований. URL: [file:///C:/Users/home/Downloads/mediatekst-kak-obekt-lingvisticheskikh-issledovaniy%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/home/Downloads/mediatekst-kak-obekt-lingvisticheskikh-issledovaniy%20(1).pdf)
41. Методологія наукової діяльності: методи аналізу та дослідження : веб-сайт. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/journalism/24685/>
42. Мураховська О.М. Категорія оцінки в сучасних лінгвістичних дослідженнях (на матеріалі німецької преси). 2020. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZBxtAlCrY6Eq3FFec7cKpgXtvtQdyiOg/view>

43. Мураховська О.М. Способи вираження оцінки в німецькій мові. 2020. URL: <https://cutt.ly/NhVfH1q>
44. Немецкое издание Der Spiegel. : веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/OhZwAkv>
45. Пашинська Л.М. Особливості творення і функціонування неофразем у сучасному українському мас-медійному дискурсі. 2016. URL: <file:///C:/Users/home/Downloads/84114-177123-1-SM.pdf>
46. Пердейчук Т., Садовник-Чучвага Н. Роль квазі-синонімічної ситуації у вербальному медіатексті. URL: file:///C:/Users/home/Downloads/Nvchnugf_2014_720_23.pdf
47. Присяжнюк Т.А. К вопросу об идентификации эмоционально-оценочной лексики в английском языке и способах ее перевода. URL: <https://pandia.ru/text/78/123/15155.php>
48. Приходько Г.І. Оцінка і комунікація: посібник. Вінниця : Нова книга, 2013. 168 с.
49. Родионова Т.И. Эмоционально-оценочная лексика в немецкоязычных художественных произведениях. 2016. URL: <https://cutt.ly/XhL8RQC>
50. Слепцова С.В. Свободные и фразеологизированные конструкции в языке современной французской прессы. 2008. URL: http://dspace.bsu.edu.ru/bitstream/123456789/6040/1/Sleptsova_S._Svobodnie_avtoref..pdf
51. Солодилова И.А., Шепеля И.В. Оценочность и эмотивность в семантике. 2015. URL: http://vestnik.osu.ru/2015_11/29.pdf
52. Стадній А.С. Психолінгвістичний аспект емоційно-оцінної лексики. 2010. URL: [file:///C:/Users/home/Downloads/vdumo_2010_18_16_52%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/home/Downloads/vdumo_2010_18_16_52%20(1).pdf)
53. Стаценко А.С. Эмоционально-оценочная лексика как средство реализации речевой интенции : монография. Москва : МПГУ, 2011. 118 с.
54. Сташкевич І.А. Вираження категорії оцінки на лексичному та синтаксичному рівнях мови. URL: [file:///C:/Users/home/Downloads/7724-27563-1-PB%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/home/Downloads/7724-27563-1-PB%20(5).pdf)

55. Стеценко Н.М. О соотношении понятий текст – медиатекст – медиадискурс. 2011. URL: <https://cutt.ly/QhZqU7B>
56. Тенденції розвитку та функціонування словотвору в сучасній німецькій публіцистиці. URL: <https://uchil.net/?cm=76457>
57. Тулубеева Е.В. Оценочный компонент в текстах полемического характера: На материале французских произведений XVII века. 2002. URL: <https://clck.ru/SW3yA>
58. Фадеева Л.В. Эмоционально-оценочная лексика как элемент субъективной информации (на материале немецкого языка). 2017. URL: https://www.gramota.net/articles/issn_1997-2911_2017_7-2_52.pdf
59. Федорова Л.М. Категорія оцінки: до проблеми становлення та вираження в слові (на матеріалі метафор газетно-журнальної періодики). 2013. URL: file:///C:/Users/home/Downloads/Ukrm_2013_1_13.pdf
60. Хидекель С.С., Кошель Г.Г. Природа и характер языковых оценок. Лексические и грамматические компоненты в семантике языкового знака. Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1983. С. 11–16.
61. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень. 2011. URL: http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod_nauk_dosl.pdf
62. Andersen M., Zinsmeister H. Korpuslinguistik. Tübingen: Narr, 2006. 96 S.
63. Belinda M. The Language of Emotion in English and Portuguese: a Corpora-Based Approach. Chapter 4 The Lexical Expression of Emotion. 2004. URL: <https://ler.letras.up.pt/uploads/ficheiros/5234.htm>
64. DER SPIEGEL : веб-сайт. URL: <https://ua.112.ua/profiles/-der-spiegel-1854.html>
65. Dieckmann W. Politische Sprache, politische Kommunikation: Vorträge, Aufsätze, Entwürfe. Heidelberg: Winter, 1981. 279 S.

СПИСОК ДЖЕРЕЛІ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

66. «Besser wird's nicht, aber wenigstens haben wir dann was zu lachen» : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ukraine-wahlkampf-das-lachen-der-enttaeuschten-a-00000000-0002-0001-0000-000163403882>
67. 25 Tote bei Absturz von Militärflugzeug : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2020-09/ukraine-militaerflugzeug-absturz-20-tote-charkiw>
68. Auf diese Reformen wartet die Ukraine : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/ukraine-wolodomyr-selenskyi-will-bluehende-landschaften-schaffen-a-1278529.html>
69. Beweise, mehr Beweise, noch mehr Beweise : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-01/impeachment-donald-trump-ukraine-lev-parnas-beweise-amtsenthebung-republikaner>
70. Bloß keine Absprachen : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/2020/01/nord-stream-2-ostsee-pipeline-europa-energiepolitik>
71. Das amerikanische Vakuum : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/2020-01/angela-merkel-wladimir-putin-moskau-besuch>
72. Der Erfolg der Ukraine wäre ein Erfolg Europas : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2019-12/ukraine-europaeische-union-russland-krieg-ostpolitik>
73. Der große Bluff : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/zeit-magazin/2020/28/ukraine-kirill-golovchenko-fotoprojekt>
74. Der Geisterzug : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/wissenschaft/ukraine-illegale-abholzungen-der-geisterzug-a-00000000-0002-0001-0000-000159904524>
75. Der Schuss zu viel : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/2015/16/ukraine-minsk-abkommen-waffenruhe-osze>

76. Der Stuhl des Anstoßes : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/2020/28/ikea-nachhaltigkeit-fsc-oeko-zertifikat-zweifel-holzproduktion>
77. Der ukrainische Teufelskreis : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/ukraine-fuenf-jahre-nach-dem-maidan-die-reform-bilanz-a-1259610.html>
78. Deutsche Fußball-Nationalmannschaft schlägt die Ukraine : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/sport/2020-10/fussball-nationalmannschaft-deutschland-ukraine-nations-league>
79. Die Katastrophe von Stebnyk und Stryj : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/gesellschaft/2020-10/ukraine-coronavirus-infektionen-gesundheitssystem-aerztemangel-fs>
80. Die Ukraine brennt ... für einen Vampir : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/kultur/musik/melovin-die-ukraine-brennt-fuer-einen-vampir-a-1237208.html>
81. Donald Trump könnte sich so sicher fühlen : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-01/usa-donald-trump-2020-prognose-impeachment-wahl>
82. Ein Frieden nach Wladimir Putins Geschmack : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/politik/ausland/2019-12/ostukraine-gipfel-paris-wladimir-putin-frieden>
83. Ein Satiriker hat nun alle Macht in der Ukraine – was erwarten junge Wähler von ihm? : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ukraine-waehlt-schauspieler-wolodymyr-selenskyj-wie-denkt-die-jugend-ueber-ihn-a-277b50a3-9fde-47a8-bafe-6515166852d2#refspani>
84. Er mag den Gestank der Straße : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ukraine-der-oligarch-hinter-dem-komiker-a-00000000-0002-0001-0000-000167093492>

85. Fernsehsender in Kiew mit Granatwerfer beschossen : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-fernsehsender-in-kiew-mit-granatwerfer-beschossen-a-1277208.html>
86. In Unterwäsche ins Katastrophengebiet : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/kultur/tv/chernobyl-autor-der-hbo-sky-serie-kritisiert-ungemessene-selfies-a-1271969.html>
87. Klein, elektrisch, selbstgebaut : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/video/ukraine-bienenzuechter-baut-sich-eigenes-elektroauto-video-99028474.html>
88. Korpora im DWDS : Web-Adresse. URL: <https://www.dwds.de/>
89. Kriegerrecht light : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-parlament-erlaubt-petro-poroschenko-nur-kriegerrecht-light-a-1240738.html>
90. Lehrer, Ärzte und Anwälte müssen in Zukunft Ukrainisch sprechen : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-lehrer-aerzte-und-anwaelte-muessen-in-zukunft-ukrainisch-sprechen-a-1264448.html>
91. Manchmal muss man Krieg führen : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2019-12/europaeische-union-intervention-militaer-syrien-geopolitik>
92. Mann zeigt beim ersten Date tote Großmutter im Schrank : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/panorama/justiz/ukraine-junger-mann-zeigt-beim-ersten-date-tote-grossmutter-im-schrank-a-1300223.html>
93. Mitarbeiter schürften Bitcoins im Atomkraftwerk : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/netzwelt/netzpolitik/ukraine-mitarbeiter-schuerften-bitcoins-im-atomkraftwerk-a-1283488.html>
94. Russland eröffnet den Zugverkehr, Ukraine ein Strafverfahren : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2019-12/krim-ukraine-personenzug-russland-grenzverletzung>

95. Schlamm Schlacht im Stadion : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-petro-poroschenko-und-wolodymyr-selensky-vor-der-stichwahl-a-1263746.html>
96. Schluss mit lustig : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ukraine-unter-praesident-wolodymyr-selenskyj-schluss-mit-lustig-a-00000000-0002-0001-0000-000164302352>
97. Sechs Tote bei Kämpfen in Ostukraine : Web-Adresse. URL:
<https://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/ukraine-militaereinsatz-osten-separatisten-tote>
98. Sehnsucht nach Präsident Anständig : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ausland/wahl-in-der-ukraine-wolodymyr-selensky-warum-er-der-favorit-ist-a-1263653.html>
99. Tausende Nationalisten marschieren durch Kiew : Web-Adresse. URL:
<https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-npd-jugend-marschiert-mit-tausenden-nationalisten-durch-kiew-a-1233227.html>
100. Ukraine ermittelt zu möglicher Überwachung früherer US-Botschafterin : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-01/impeachment-ukraine-ueberwachung-us-botschafterin-ermittlungen>
101. Ukraine fährt zur Europameisterschaft und verdirbt Ronaldos Jubiläum : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/sport/fussball/em-qualifikation-cristiano-ronaldo-erzielt-700-karrieretor-und-verliert-a-1291557.html>
102. Ukraine führt umstrittene Grußformel für Armee und Polizei ein : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-fuehrt-umstrittene-grussformel-fuer-armee-und-polizei-ein-a-1231501.html>
103. Ukraine sagt nach politischem Streit Teilnahme ab : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/kultur/musik/eurovision-song-contest-ukraine-sagt-nach-politischem-streit-teilnahme-ab-a-1255539.html>
104. Ukraine Turns to a Comedian for Comfort : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/international/europe/how-a-tv-comedian-could-become-a-viable-candidate-in-ukraine-a-1263311.html>

105. Ukraine und Separatisten bereiten Gefangenenaustausch vor : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2019-12/ukraine-konflikt-gefangenenaustausch-donezk-separatisten-maidan>
106. Ukraine stoppt russischen Tanker : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-stoppt-russischen-tanker-im-schwarzen-meer-a-1278980.html>
107. Ukrainischer Regierungschef reicht erneut Rücktritt ein : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-03/ukraine-minister-praesident-oleksij-hontscharuk-ruecktritt>
108. USA verkaufen Ukraine moderne Panzerabwehrwaffen : Web-Adresse. URL: <https://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/usa-verkaufen-ukraine-moderne-panzerabwehrwaffen-vom-typ-javelin-a-1289902.html> #
109. Verdächtige nach Mord an Journalisten festgenommen : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2019-12/ukraine-mordverdaechtige-journalist-pawel-scheremet-festnahme>
110. Vermehrt Angriffe auf Homosexuelle : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2017-09/ukraine-angriffe-homosexuelle-europarat-bericht-ecri>
111. Waffenruhe bis Jahresende : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/thema/ukraine-konflikt>
112. Wladimir Putins grausame Verlässlichkeit : Web-Adresse. URL: <https://www.zeit.de/politik/ausland/2020-01/russland-wladimir-putin-kreml-diplomatie-erfolge-5vor8>